

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2004:26 av Carin Håkansson m.fl. (fp) om hälsoambassadörer på ungdomsmottagningar

Föredragande landstingsråd: Birgitta Sevefjord

Ärendet

Motionärerna föreslår att en verksamhet startas med hälsoambassadörer knutna till ungdomsmottagningar.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

I ungdomsmottagningarnas uppdrag ingår att till ungdom aktualisera hälsofrämjande livsstilsfrågor. Landstinget majoritet gav i budget år 2005 ett uppdrag till Beställare Vård att se över ungdomsmottagningarnas uppdrag och detta arbete är snart avslutat.

På ungdomsmottagningarna tjänstgör flera olika personalkategorier, men också konsulter av olika slag. Kompetensen hos personalen på mottagningarna, i kombination med en reviderad uppdragsbeskrivning, ger goda förutsättningar för att de vårduppgifter av förebyggande och hälsofrämjande karaktär som efterfrågas i motionen tillhandahålls.

Bilagor

- 1 Motion
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2005-04-29

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 7 september 2005.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 20 september 2005.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till fp- och kd-ledamöternas förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

Fp- och kd-ledamöterna reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta *att* bifalla motionen.

Det är av stor vikt att ungdomar redan i skolan får information om vad de kan göra för att motverka ohälsa och sjukdom. Denna information måste ges så tidigt som möjligt i livet. Informationen kan då få en varaktig effekt.

En väg att nå ut till ungdomar är att använda s k hälsoambassadörer som ska vara knutna till ungdomsmottagningar. Hälsoambassadörerna bör vara välutbildade t ex ha sjuksköterskeutbildning och vara ganska unga för att nå ut med sitt budskap till ungdomarna. De ska sprida kunskap om motion, rökning, alkohol, andra droger, sexuellt överförbara sjukdomar, aborter, mobbing, psykiska besvär m m. Verksamheten med hälsoambassadörer kan starta successivt som en försöksverksamhet.”

Ärendet och dess beredning

Carin Håkansson m.fl. (fp) har i en motion (bilaga), väckt den 11 maj 2004, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* starta verksamhet med hälsoambassadörer knutna till ungdomsmottagningar.

Utskottsbehandling

Hälso- och sjukvårdsutskottet har den 17 maj 2005, enligt landstingsdirektörens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen *att* avge yttrande enligt direktörens synpunkter i tjänsteutlåtandet.

Fp- och kd-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag *att* bifalla motionen.

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 29 april 2005 bifogas (bilaga).

Bilagor

Motion

Många av våra sjukdomar i Sverige är livsstilsrelaterade. Därför är det viktigt att människor i tidig ålder inser att man själv har stor möjlighet att påverka sin framtida hälsa och eventuell sjukdomsbild.

Det är av yttersta vikt att vi redan i skolorna, ja, redan på dagis, kan informera ungdomarna om vad de kan göra för att hålla sig friska i framtiden. Ju tidigare en person påverkas desto bättre sitter kunskaperna. Vi ser nu en kraftigt ökande sjukdomsbild bland ungdomar, t ex onormal fetma, psykiska besvär m m.

Här skulle hälsoambassadörer, knutna till ungdomsmottagningarna och finansierade av landstinget, spela en mycket viktig roll för våra ungdomars framtida hälsa, men också för landstingets ekonomi genom färre framtida sjukdomar.

Hälsoambassadörerna ska i sitt arbete tala om framför allt vikten av god kost och motion, rökning, alkohol och andra droger, sexuellt överförbara sjukdomar, aborter, psykiska besvär, mobbning, skador framkallade av våld, missbruk av spel m m. Dessutom kunde de ge telefonnummer till lämpliga vårdgivare inom somatisk eller psykiatrisk vård, om inte ungdomsmottagningens resurser räcker.

Men en sak är väldigt viktig för att man ska få avsedd effekt. Det är att barn och ungdomar hellre lyssnar och tar till sig det, som uttalas av någon de kan uppleva som jämlik, än av någon äldre person. Därför föreslår jag att hälsoambassadörerna ska vara unga, välutbildade personer, t ex sjuksköterskor med intresse för sådant ungdomsarbete.

Verksamheten kan starta successivt, eventuellt efter en försöksverksamhet.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att starta verksamhet med hälsoambassadörer knutna till ungdomsmottagningar.

Täby den 11 maj 2004

Carin Håkansson

Anita Hagelbeck

Margareta Blombäck

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

I Stockholms län finns för närvarande 39 ungdomsmottagningar. De har olika organisations- och/eller driftform.

I ungdomsmottagningarnas uppdrag ingår att:

- bedriva utåtriktad och uppsökande verksamhet riktad mot ungdomar och personal som arbetar med ungdomar
- stärka det friska hos ungdomar samt att förebygga fysisk och psykisk ohälsa
- arbeta med ungdomar i frågor rörande missbruk och andra riskbeteenden
- preventivmedelsrådgivning
- information om sexuellt överförda sjukdomar (STD)
- STD-provtagning, -behandling, -uppföljning och stödsamtal
- bedöma och till viss del handlägga genitala, gynekologiska och allmänmedicinska frågeställningar
- bedöma och till viss del handlägga sociala och psykologiska frågeställningar
- lotsa ungdomar vidare till sjukvårdande och/eller socialvårdande insatser vid behov av mer omfattande utredningar.

Verksamheten handlar alltså till mycket stor del om att aktualisera hälsofrämjande livsstilsfrågor och att vid behov kunna lotsa vidare i vårdutbudet.

I enlighet med uppdrag i budget 2005 pågår ett arbete på Beställare Vård för översyn av ungdomsmottagningarnas uppdrag. Ett förslag till enhetligt basuppdrag som ska gälla för samtliga ungdomsmottagningar beräknas bli klart till sommaren. En enhetlig uppdragsbeskrivning av basuppdraget kommer att säkerställa att samtliga ungdomsmottagningar har samma uppdrag.

På ungdomsmottagningarna tjänstgör flera olika personalkategorier som även har knutna till sig konsulter i varierande omfattning. Förvaltningens uppfattning är att personalen på mottagningarna, i kombination med en enhetlig uppdragsbeskrivning, har kompetens och möjlighet att utföra de uppgifter som motionärerna efterfrågar.